

Rákosi Jenő.

SZEGED, október 23.
(Saját tudósítónktól.)

Ősz mesterünk irói pályájának ötvenesztendő fordulóján mi, szegény és szerény közkatonái a tollnak, azt adjuk, ami neki ma már sokkal több és becsesebb, mint a pohárköszöntők szokásos és olcsó magasztalása: őszinteséget. Rákosi Jenő élete és műve befejezett egész, a sors és ő maga simításokat végezhet még rajta, de a dolog lényegén már aligha változtathat. Néhány dátum még jöhet, néhány jubileum is (adja Isten), ám Rákosi Jenő neve immár az irodalomtörténet távlatába került és deres fejére a magyar história visszénye sugárzik. Mindenekelőtt mondjuk ki, hogy egész életében elsősorban és legfőképpen publicista volt, a nap krónikása és kritikusa, az örökké vajdó és fejlődő népelem szemléltője és magyarázója. Nem mindig látott elég mélyen és nem mindig ítélte elég biztosan, de ha világos látása néha elhomályosult, ha biztos ítélete olykor hiányzott, mindig egy szenvedély, egy vágy, egy álom vezette: használni nemzetének. Naggyá akarta tenni a magyart, nem csupán dicsőségben, szellemi és erkölcsi erő dolgában, de anyagi és politikai hatalomban is.

A magyar imperilizmus délibábja rengett szeme előtt, ez úte, hajszolta, kergette, néha letérítve őt a haladás valódi útjáról, a biztos ösvényről, néha elfogultta tette őt másokkal szemben, más egyéniségek és más nemzetek iránt és a világháboruban különösen és feltűnően odacsatolta szekerét a mitteleurópai jelszavakkal a magyarság vesztére száguldó idegen imperilizmus győzelmesnek induló hamakszájához. A tulzó sovinizmus tette őt nem csupán elfogulttá, de kicsinyessé és ellenségessé a modern magyar irodalom és költészet törekvéseivel és értékeivel szemben. A jövő irodalomtörténete nem fogja elfelejteni, amit Adyval és Babits-sal csinált, de az öreg Rákosi Jenő dicséretére azt se feledjük el, hogy a halott (és halhatatlan) Ady Endre koporsójához ő vitte az elismerés legszőbb palmarágát és Babits új Dante-fordításának jelentőségét ő érezte néhány sorban a legigazabban, éppen az elmúlt napokban. Rákosi Jenő, a költő, nem lesz olyan maradandó, mint azok, akikkel öreg Saulként csatázott. Szinpadai művéinek javarészen erősen érzik a Shakspeare-iskola, ami nem rossz iskola, viszont Rákosi tulságosan tekintélytisztelő tanítványa volt az avoni hatyunak. Néhány más szinpadai munkája a korának szólt, a korral tünt el és a Tiszavirág, amelyben az utóbbi években irt vezércikkeit gyűjtötte össze, maradandóbb dokumentum a magyar politika szempontjából, mint legtöbb drámája a magyar szinpadai irodalom tekintetében.

Egy bizonyos: szép élete volt Rákosi Jenőnek és derekas munkát végzett benne. A sikert hamarosan megízlelte és bőven élvezhette. Egészen fiatal legény volt, amikor a nagy Kemény Zsigmond maga mellé vette és innen az akadémiai és főrendiházi tagságig szinte az elismerés rózsáiban vitte az útja.

Mint újságíró, kétségtelenül a legnagyobbak között van a magyar hírlapírás történetében. Méltó utódja Kemény Zsigmondnak.

Stílusa sajátos ötvözte a józan dialektikának és a szárnyaló lendületnek. Vil gitanak és hevitének a

mondatai. Egy kitűnő vivó attitűdjé az övé: a pengéje acéos és éles: szikrázik és vág és ha talál, hát akkor alaposan talál. Néha félre-csuszlik ez a penge, néha magát a vivót is megebezte, sebját, az öreg

Rákosi Jenő örök fiatalon győzelmesen áll még ma is a porondon, mint az ősz Toldi, még egyszer meg akarja menteni a nemzeti becsületét. Mi mindnyájan hittel, remény-nyel segédkezünk neki.

Dr. Aigner Károly budapesti útja eredményeiről.

Vagonlakók, nyugdíjasok, az egyetem és színház ügyei. — Politikai megjegyzések. — Városi dolgok.

SZEGED, okt. 23.

(Saját tudósítónktól.)

Megírtuk, hogy dr. Aigner Károly főispán több fontos városi ügy elintézése végett hétfőn Budapestre utazott. A főispán ma érkezett haza a fővárosból és munkatársunk előtt a következőkben nyilatkozott budapesti útjának eredményeiről:

Kihallgatáson Horthy kormányzónál.

— A Kormányzó ur csütörtökön délután fogadott, külön kihallgatáson. Meleg szívélyességgel érdeklődött a szegedi viszonyok iránt és örömeinek adott kifejezést afőlt, hogy gróf Teleki Pál szegedi beszámolója így szépen sikerült? Érdeklődtem a Kormányzó urnál aziránt is, hogy mikor látogatja meg városunkat? Sajnos, súlyos elfoglaltsága miatt erre egyelőre kilátás nincsen, noha — mint mondotta — nagyon szeretne Szegedre jönni s ha az időpont bizonytalan is, az első alkalmat fel fogja használni, hogy Szegedre jöhessen.

Közellátási kérdések.

— A szegedi közellátási állapotok enyhítése és javítása érdekében, mondhatnám, hogy az összes intézőköröknél és faktoroknál eljárám. Egyelőre pozitívumokról nem áll módomban beszámolni. Sajnos, hogy az ügyek elintézésénél nem szívesen tekintenek el az aktaszertüségől, tekintettel azonban arra, hogy e téren több kezdeményező lépést tettem, hiszem, hogy az eredmény sem fog elmaradni.

A vagonlakók elhelyezése.

— E kérdésben beadványt intéztem már régebben Teleki miniszterelnökhöz, melyben a vagonlakók könnyebb elhelyezhetősége végett azt kértem, hogy rendeletileg szabályoztassék annak megállapítása, hogy kik kénytelenek Szegeden tartózkodni. E kérdést — mint Teleki miniszterelnök ur mondotta — javaslatom szerint fogják elintézni és csak azok maradhatnak ezután itt, akik a foglalkozásuk Szegedhez köt. A kérdés megoldása kissé nehéz lesz, mert hiszen a létogosultságokat egyenként kell majd elbírálni, de

minden bizonnyal meg fogjuk találni a végrehajtásra leginkább alkalmas módot. A menekültek elhelyezését célzó építkezéseket a kormány anyagilag fogja támogatni.

Teleki szegedi látogatásának eredményei.

Általábanvéve elmondhatom, hogy a miniszterelnök ur látogatásának üdvös hatása mindenütt mutatkozik, mert Teleki teljes jóindulattal figyeli Szeged bajait. Sajnos, szívesen ment volna nem juttathatnak Szegedre, mert hiszen a MÁV is súlyos krízissel küzd. Csak ha az államvasut szükségleteit fedezték, gondolhatnák egyéb üzemekre. Jellemző példa arra, hogy mennyire szem előtt tartja a miniszterelnök ur Szegeden tett ígéreteit, az, hogy ittléte alkalomával ígéretet tett az állami nyugdíjas tisztviselőknél arra, hogy anyagi helyzetükön javítani fog. Ez ügyben Teleki kormány már miniszteri határozatot is hozott és így a nyugdíjasok meg fogják kapni a régen óhajtott felemelt drágasági segélyeket.

Az egyetem kérdése.

— A kolozsvári egyetem Szegeden való elhelyezése tárgyában is folytattam tárgyalásokat. Ezt az ügyet Tóth Lajos államtitkár ur vette kezébe. Elmondhatom, hogy az egyetem kérdése már teljesen perfekt dolognak tekinthető. Az építkezéseket és átalakításokat a megbeszéltervek szerint hamarosan meg kell kezdeni és bizonyos az, hogy a kolozsvári egyetem összes fakultásain már a jövő évi októberi szemeszterben megkezdik a tanításokat.

A szegedi színház ügye.

— Haller kultuszminiszter és Pekár államtitkár urak, látogatásom a kalmával érdeklődtek a szegedi színház működésével kapcsolatos kérdések tárgyában. Én Budapesten nem tudtam ugyan Palogyi színházgató újabb beadványáról, mégis nagyjahan azokat a kérdéseket és bajokat ismertetem, melyeket — mint utólag látom — a beadvány is tárgyal. Haller és Pekár ezekről egyelőre csak tudomást vettek és magam sem tettem előterjesztést, mert még figyelni óhajtom az események fejlődését.

TELEFON:
Igazgatóság 455.

KORZÓ-MOZI

TELEFON:
Pénztár 11-85.

Szombalon, október 23 án

**A főszerepben: MIA MAY.
CEZARINA!**

II. kötet folytatás:

Maud Gregaards szenvedése.

A Kuan-fui Ahasvér. Filmregény 9 felvonásban.

Az első rész megtekintése nélkül is önálló, érthető folytatás!

Előadások naponta 3, 5, 7 és 9 órakor.

Politika.

— Impreszióim a politikát illetően az, hogy a kormány helyzete teljesen silárd. Ruppert nemzetgyűlési képviselő pártbontási kísérlete ma abszolút időszerűtlen, a Landau-ügy pedig nem is tartozik a nemzetgyűlés, hanem valamely kíménlis bírósá elé. Voltak ugyan bizalmas természetű politikai látogatásaim és beszélgetéseim, melyekről egyelőre nem nyilatkozhatom.

Szegedi programja.

— Itthon most már legsürgősebbnek tartom a függőben lévő fegyelmi ügyek elintézését és letárgy látását. A jövő héten összehívom a közigazgatási bizottságot. Vasek és Dobay kormánybizos-főispán urak intézkedéseiknek legnagyobb részét megfeleltették, én átvizgáltam azokat s a letárgyalás a már teljesen megérett. Sok felfüggesztett tanító és köztisztviselő ügyéről van itt szó, melyek mindegyike a komoly idejével kapcsolatosak. Ha ezekkel végzek, meg fogom vizsgálni az összes hivatalok ügyvezelését, a közüzemeket és a több munkással dolgozó magánüzemeket is. Ott, ahol a szükségesnek látom, segédkezet fogok nyújtani, a szociális szempontok figyelembe tartása mellett.

Elmondotta végül Aigner főispán, hogy az októberi közgyűlésen, fentebb említett elfoglaltságai miatt az elnöki tisztelet Somogyi polgármester fogja ellátni.

Férfi és női 153
kalap-alkatásokat
vállal a legújabb formákra
Knittel Konrad
Szeged, Iskola-utca 26. szám.

Belvárosi Hatszertár
Kiss Dávid-palota, Tóth Péterrel szemben.
Telefonszám 706.

Valódi Houbigant, D'Orsay, Cotty parfümök eredeti üvegekben és kímelve. Eau De Houbigant, Eau De Toilette. Eredeti Eau de Cologne, „Gibbs” szappanok és fogkefék. Eau de Houbigant eredeti kölni viz kímelve is. „GIBBS”-gyártmányok magyarországi egyedüli képviselője és elárúsítója. 38

MAKSZIMÁLÁS.

A torony alatt mást se csinálnak,
Csak makszimálnak, csak makszimálnak.
És a kofák haj' mit csinálnak?
Hát kérem: ők is makszimálnak,
Csak makszimálnak.
Előtte csak az a talányos,
Gyanus, regényes, boszorkányos,
Hogy — kikért a szívem nem dobban: —
Miért bírják a kofák jobban?
Miért ők vannak a magosban?

Magyar hadifoglyokból alakított orosz csapatok.

PRÁGA, okt. 23. A „Svensko” táviratot közöl, mely szerint a Borisov—Minszk területen operáló orosz vöröshadseregben olyan csapatokat vettek észre, melyeket magyar hadifoglyokból alakítottak.

A román vasuti sztrájk.

BUDAPEST, okt. 23. A romániai mozdonyvezetők és fűtők az alacsony bérre vonatkozó követeléseik elutasítása miatt sztrájkba léptek. A hadügyminisztérium minden intézkedést megtett a vasuti forgalom fentartása érdekében. A sztrájkolók közül a katonákat behívták és mint katonákkal teljesítettnek velük szolgálattal.